

Hallitus

Aika 26.05.2023 klo 09:33 - 11:05

Paikka Graniitti

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 52	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 53	Ämmässuon kaasuvoimalan kaasukellon hankesuunnitelman hyväksyminen (AK)	5
§ 54	Lausunto Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelman luonnoksesta (AK)	7
§ 55	Hallituksen jäsenten osallistuminen ISWA:n kongressiin Omanissa 30.10.-1.11.2023 (AK)	14
§ 56	HSY:n yhteisten palveluiden organisoinnin tilannekatsaus (AK)	15
§ 57	Pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2022 (AK)	17
§ 58	Osavuosisikatsaus 1.1.-30.4.2023	19
§ 59	Aleksis Kiven kadun tunneli	22
§ 60	Valurautaiset putket ja putkiyhteet projektitoimitukset 2023 hankinta	24
§ 61	Viranhaltijoiden päätösten seuraaminen	25
§ 62	Tiedoksi merkittävät asiat	26
§ 63	Muut asiat ja seuraava kokous	27

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Nygård-Peltola Mia	Puheenjohtaja	
	Hertell Sirpa	Varapuheenjohtaja	
	Jokela Laura	Jäsen	
	Korkman Anna	Jäsen	
	Kuusisto Kari	Jäsen	
	Lehmuskallio Paula	Jäsen	
	Lindroos Kristiina	Jäsen	
	Miettinen Taisto	Jäsen	
	Pasterstein Dennis	Jäsen	
	Seppänen Tia	Jäsen	
	Stranius Leo	Jäsen	
	Vuorela Antti	Jäsen	
	Romppainen Leena	Varajäsen	
	Hurskainen Mikko	Varajäsen	
	Masar Christoffer	Asiantuntijajäsen, Kauniainen	
	Westlin Henry	Asiantuntijajäsen, Vantaa	
	Fred Tommi	Toimitusjohtaja	
	Haapala Minna	Talousjohtaja	
	Pekkarinen Miikka	Sihteeri, johtava lakimies	
	Heinonen Mari	Toimialajohtaja, vesihuolto	
	Kouvo Petri	Toimialajohtaja, jätehuolto	
	Peltomaa Jouni	Tulosaluejohtaja, tukipalvelut	
	Hahtala Riitta-Liisa	Viestintäjohtaja	
	Soosalu Merja	Henkilöstöjohtaja	
	Joukainen Sirpa	Yksikön päällikkö	
	Hämäläinen Anu	Hallintosihteeri	
Poissa	Kokko Kristiina	Jäsen	
	Suihkonen Tuomas	Jäsen	
	Sinnemäki Anni	Asiantuntijajäsen, Helsinki	
	Isotalo Olli	Asiantuntijajäsen, Espoo	

Allekirjoitukset

Mia Nygård-Peltola
puheenjohtaja

Miikka Pekkarinen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

52 - 63

Pöytäkirjan tarkastus

Sirpa Hertell
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi HSY:n verkkosivuille osoitteessa
www.hsy.fi/paatoksenteko

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Hallitus

§ 52

26.05.2023

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 26.05.2023 § 52

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Hallintosihteeri Anu Hämäläinen, puh. 050 330 5195

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

- a. todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi, sekä
- b. valita pöytäkirjan tarkastajaksi Sirpa Hertellin (varalla Laura Jokela).

Päätös

Hallitus päätti

- a. todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi, sekä
- b. valita pöytäkirjan tarkastajaksi Sirpa Hertellin.

Hallitus

§ 53

26.05.2023

Ämmässuon kaasuvoimalan kaasukellon hankesuunnitelman hyväksyminen (AK)

Hallitus 26.05.2023 § 53
583/00.01.013.0132/2023

Esittelijä
Valmistelijat

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Jätehuollon toimialajohtaja Petri Kouvo, puh. 040 868 1048
Rakennuttajapäällikkö Juha Lipsanen, puh. 040 551 1032
Hankepäällikkö Jukka Taskinen, puh. 040 839 7507
Toimintovastaava Sauli Kopalainen, puh. 040 752 0648

Hankkeen tavoitteena on paras mahdollinen ympäristöluvan mukainen kaatopaikan jälkihoito keräämällä ja hyödyntämällä kerätty kaasu tehokkaasti parantaen siten huoltovarmuutta ja nostamalla sähkön myynnistä saatavia tuloja ajoittamalla Ämmässuon voimalaitosten suurin tuotanto tunneille, jolloin sähkön markkinahinta on erityisen korkea. Tavoitteen toteuttaminen edellyttää, että Ämmässuolle rakennetaan riittävästi kaasun varastointikapasiteettia hankkimalla kaasun varastointia varten kaasukello oheislaitteineen. Hankkeen toteuttaminen varmistaa myös pidemmällä aikavälillä kaasun riittävyyden ja tasalaatuisuuden vähentäen siten kaasumootoreiden häiriöistä aiheutuvia sähkön- ja lämmöntuotannon seisokkeja.

Ämmässuolla on käytössä energiantuotantoa varten kaksi kaasumootorivoimalaitosta: kaatopaikkakaasua polttoaineenaan käyttävä kaatopaikkakaasuvoimalaitos (HSY:n omistuksessa) ja biokaasulaitoksen tuottamaa biokaasua käyttävä biokaasuvoimala (leasing-voimalaitos). Hankkeen tavoitteiden toteuttamiseksi on energiatehokkainta hankkia tilavuudeltaan noin 10 000 m³ kaasukello ja uusi kaasupumppaamo sekä tehostaa kaatopaikkakaasun puhdistusta. Näiden hankintojen investointikustannusarvio on 2,0 milj. euroa.

Hankkeen energiataloudellinen kannattavuus riippuu päivätasoisista pörssisähkön hintavaihteluista. Erityisesti syksystä 2021 lähtien Nord Pool-sähköpörssissä on sähkön hinta vaihdellut voimakkaasti jopa negatiivisesta hinnasta lähes tasolle 1 000 euroa/MWh. Hinnanvaihteluun on vaikuttanut mm. Olkiluoto 3 hankkeen viivästyminen, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan sekä sääolosuhteista johtuva tuotantomuodon ja -kapasiteetin muutos (mm. lisääntynyt tuulivoima). Korkeimpien sähkön hintapiikkien arvioidaan kuitenkin hieman tasoittuvan tulevaisuudessa.

Hankkeesta saatavia taloudellisia hyötyjä on siten kustannuslaskelmissa arvioitu päivätasoisien pörssisähkön hintavaihteluiden avulla. Investoinnin takaisinmaksuajan laskennassa on myös tehty yksinkertaistavia oletuksia, koska esim. pidemmän aikavälin korkotasojen ja erityisesti sähkön hintatason tai -vaihteluiden ennustaminen on erittäin vaikeaa. Näin arvioiden hankkeen takaisinmaksuajaksi, käytettäessä vain kaatopaikkakaasuvoimalalaitosta, muodostuu 2,1 vuotta (päivätasoinen hintaero 50 euroa/MWh) - 12,0 vuotta (päivätasoinen hintaero 10 euroa/MWh). Käytettäessä molempia voimalaitoksia rinnan, saadaan

takaisinmaksuajaksi vastaavasti 4,8 vuotta (päivätasoinen hintaero 50 euroa/MWh) - 18,0 vuotta (päivätasoinen hintaero 10 euroa/MWh). Laskelmissa on huomioitu, että kylminä vuodenaikoina sähköä täytyy tuottaa yli oman tarpeen ekoteollisuuskeskuksen lämmöntarpeen täyttämiseksi.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää kemikaaliturvallisuuslupaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (TUKES) ja rakennuslupaa Espoon rakennusvalvonnalta. Hankkeen toteuttaminen ei edellytä muutoksia ympäristölupaan.

Hankkeen merkittävimmät tunnistetut riskit ovat taloudellisia ja aikatauluun liittyviä. Tulevaisuuden sähkönhintatason ja -vaihteluiden ennustaminen on erittäin vaikeaa. Hankkeen aikatauluriski liittyy alueen asemakaavaan, koska hankealueella ei ole vastaavalle toiminnalle suositeltua T/Kem - kaavamerkintää. Luvitukseen liittyvät selvitystarpeet tarkentuvat hankkeen edetessä.

Hankkeen edellyttämät investoinnit on suunniteltu toteutettavaksi vuosien 2023 -2025 aikana. Hankkeeseen on vuoden 2023 osalta varauduttu 0,5 milj. eurolla (alv. 0 %) ajatuksena toteuttaa pienimuotoinen kaasuvälikamari ja kaasunpudistus. Hanke ei tässä laajuudessa sisälly investointiohjelmaan 2023-2032 ja toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2023-2025. Hankkeen myönteiset toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset kuitenkin puoltavat hankkeen toteuttamista hyväksytyjen investointimäärärahojen puitteissa nyt esitetyssä laajuudessa.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää hyväksyä Ämmässuon kaasuvoimalan kaasukellon hankesuunnitelman siten, että hankkeen kokonaiskustannusarvio on 2,0 milj. euroa (alv. 0 %). Lisäksi hallitus päättää oikeuttaa jätehuollon toimialajohtajan päättämään hankkeeseen liittyvistä hankinnoista.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Ämmässuon kaasuvoimalan kaasukello, hankesuunnitelma

Hallitus

§ 54

26.05.2023

Lausunto Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelman luonnoksesta (AK)

Hallitus 26.05.2023 § 54
598/00.02.023.0230/2023

Esittelijä
Valmistelijat

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Tulosaluejohtaja Irma Karjalainen, puh. 045 657 7990,
Ilmansuojeluasiantuntija Anu Kousa, puh. 045 139 3954,
Erityisasiantuntija Henna Luukkonen, puh. 040 536 4984,
Ilmastoasiantuntija Maaria Parry, puh. 050 412 1193,
Ilmastoasiantuntija Jari Rantsi, puh. 050 463 9845,
Asumisen asiantuntija Miliza Ryöti, puh. 050 560 4717

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallitus (28.3.2023) sekä Helsingin seudun yhteistyökokous (29.3.2023) pyytävät lausuntoa Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksesta ja sen vaikutusten arvioinnista.

MAL 2023 -suunnitelman tausta

Maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelmaluonnos muodostaa kokonaisuutena yleispiirteisen näkemyksen Helsingin metropolialueen tulevasta yhdyskuntarakenteesta, asumisesta ja liikennejärjestelmästä. Samalla suunnitelma on seudun lakisääteinen liikennejärjestelmäsuunnitelma. Suunnitelman aikajänne ulottuu vuoteen 2040, jolloin suunnitelman vision mukaan Helsingin seutu on Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue.

Suunnitelman tavoite on varmistaa asuntotuotannon riittävyys kasvavalla seudulla siten, että yhdyskuntarakenne kehittyy eheänä ja kestäviin liikkumismuotoihin tukeutuvana. Merkittävin osa kasvusta ohjataan joukkoliikenteellä hyvin saavutettaville alueille, erityisesti raideliikenteeseen, asemiin ja joukkoliikenteen solmukohtiin tukeutuen. Seutua kehitetään yhdyskuntarakenteeltaan tiiviinä ja monikeskuksisena metropolina, joka tarjoaa laadukkaan ja monipuolisen elinympäristön ja menestyy kansainvälisesti.

MAL 2023 –suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet perustuvat seuraaviin pääperiaatteisiin:

1. Jatketaan Helsingin seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
2. Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.
3. Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestävän liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.

4. Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.
5. Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.

Suunnitelmaluonnos on valmisteltu seudullisesti yhteistyössä, josta ovat vastanneet alueen kunnat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo (liikenteen osalta työhön on osallistunut myös Siuntio). Lisäksi mukana ovat olleet HSL, HSY, Uudenmaan liitto ja valtion liikenne- ja ympäristöviranomaiset.

HSY:n seutu- ja ympäristötiedon tuottamaa tietoa on hyödynnetty suunnitelman laatimisessa laajasti. Asumista, maankäyttöä, toimipaikkoja, ilmastoa sekä ilmanlaatua koskevat tietoaineistot ovat olleet tärkeitä tausta-aineistoja. HSY:n asiantuntijat ovat lisäksi osallistuneet suunnitelman vaikutusten arviointiin sekä asumisen ryhmän työskentelyyn. Hyvinvoinnin päämittarina toimiva alueiden tasapainoisen kehityksen arviointikokonaisuus on kehitetty seutu- ja ympäristötiedossa, lisäksi olemme osallistuneet kaupunkiuudistusta koskevan tavoitteen valmisteluun. MAL-suunnitelma liittyy hyvin läheisesti seudun kuntien ja valtion väliseen MAL-sopimukseen, jonka seurannan koordinoinnista vastaa HSY:n seutu- ja ympäristötieto.

Suunnitelmaa on laadittu iteratiivisesti vaiheittain, arvioiden suunnitelman vaikutuksia kussakin vaiheessa tehtyjen täsmennysten jälkeen. Suunnitelmaluonnoksen viimeistely tapahtui syksyn 2022 aikana vaikutusten arvioinnin tulosten sekä HLJ-toimikunnan ja MAL-neuvottelukunnan yhteiskokouksista ja luottamushenkilötilaisuudesta saadun palautteen pohjalta. HSL:n hallitus ja Helsingin seudun yhteistyökokous käsittelivät luonnosta ensimmäisen kerran joulukuun alkupuolella 2022. Luonnos oli kuitenkin molemmissa toimielimissä pöydällä maaliskuun lopulle 2023. Aiemmista MAL-suunnittelukierroksista poiketen luonnoksesta käytiin tuona aikana poliittisia neuvotteluja, joiden tuloksena suunnitelmaluonnosta joiltakin osin muutettiin.

Lausuntokierroksen jälkeen viimeistelty suunnitelmaehdotus viedään päätöksentekoon siten, että se käsitellään ensin HSL:n hallituksessa, Helsingin seudun yhteistyökokouksessa sekä KUUMA-seudun liikelaitoksen johtokunnassa, ja näiden jälkeen kussakin seudun 14 kunnassa. MAL 2023 -suunnitelma toimii kuntien puolelta lähtökohtana tulevalle valtion ja kuntien väliselle MAL-sopimukselle, jossa sovitaan tärkeimmistä lähivuosien maankäytön, asumisen ja liikenteen toimenpiteistä Helsingin seudulla.

MAL 2023 –suunnitelmaan liittyviä valmisteluaineistoja ja lisätietoja suunnitteluprosessista löytyy HSL:n ylläpitämältä MAL-sivustolta osoitteesta <https://www.hsl.fi/hsl/mal>.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää antaa MAL 2023 –suunnitelmaluonnoksesta ja sen vaikutusten arvioinnista seuraavan lausunnon:

Yhdyskuntarakenne, vesihuollon investoinnit ja jätehuollon järjestäminen

MAL 2023 -suunnitelmaluonnos tukee pääkaupunkiseudun vesihuollon tehokasta järjestämistä sekä edistämällä tiivistä yhdyskuntarakennetta että maankäytön ennustettavuutta. Tiivis yhdyskuntarakenne mahdollistaa

vesihuollon resurssitehokkaan toteuttamisen. Maankäytön ennustettavuus mahdollisimman pitkällä aikavälillä on vesihuoltopalveluiden suunnitelmallisen, asukas- ja elinkeinolähtöisen ja kustannustehokkaan järjestämisen kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Maankäytön kehittäminen edellyttää investointeja vesihuoltoon. Investointitarpeita hillitään toteuttamalla tiivistä yhdyskuntarakennetta, jolloin vesihuollon jakeluverkostojen ja siirtoyhteyksien rakentamistarve on mahdollisimman vähäinen. Merkittävästi enemmän investointitarpeita syntyy, kun toteutetaan uusia alueita irrallaan muusta yhdyskuntarakenteesta. Tällaiset alueet edellyttävät vesihuollon siirtoyhteyksien rakentamista. Jotta siirtoyhteydet pystytään toteuttamaan taloudellisessa ja muussa resurssitehokkuusmielessä kestävästi, on uusille alueille varmistettava heti aluerakentamisen ensivaiheesta alkaen riittävä asukaspohja. Taloudellisten seikkojen lisäksi myös ilmastönäkökulma puoltaa sitä, että rakentamisen tulisi olla mahdollisimman resurssitehokasta ja yhdyskuntarakennetta tiivistävää.

Yhdyskuntarakenteen tiivistymistä tukevat raidehankkeet ovat monista syistä kannatettavia ja alueen elinvoimaisuuden kasvu tukee myös vesihuollon kehittymistä. Raideliikenteen hankkeista aiheutuu kuitenkin vesihuollolle merkittäviä lisäkustannuksia, joiden takaisinmaksu vesihuollon maksujen kautta muodostuu ajallisesti joko äärimmäisen pitkäksi tai ei kokonaisuudessaan edes toteudu. Raidehankkeet aiheuttavat tarpeen siirtää ja uudelleen linjata vesihuoltoverkostoja, joihin ei muiden syiden vuoksi tarvitsisi tehdä muutoksia. HSY:n vesihuoltoverkostojen siirtämisen kustannukset olivat vuosien 2015–2018 aikana yhteensä 9,5 milj. euroa eli keskimäärin 2,4 milj. euroa vuodessa. Tällä ajanjaksolla ei ollut käynnissä suuria ratahankkeita. Vastaavasti vuosien 2019–2022 aikana, jolloin toteutettiin mm. Raide-Jokeria, kustannukset olivat yhteensä 72,2 milj. euroa eli keskimäärin 18,1 milj. euroa vuodessa. Kustannukset ovat siis yli seitsenkertaistuneet ja tulevat pysymään korkealla tasolla suunniteltujen raidehankkeiden vuoksi.

HSY:n ennusteen mukaan seuraavien neljän vuoden aikana käytetään keskimäärin 16,1 milj. euroa vuodessa vesihuoltoverkostojen siirtämiseen raidehankkeiden ja muun kaupunkikehityksen alta. Nämä niin sanotut johtosiirrot ja niistä aiheutuvat lisäkustannukset tulee nykyistä paremmin ottaa huomioon raidehankkeiden suunnittelussa, kustannusten kokonaisoptimoinnissa ja rahoituksessa. HSY katsoo, että johtosiirtoinvestoinnit tulee ottaa huomioon MAL-suunnitelmaan sisältyvien liikennehankkeiden budjetoinnissa, sillä ne ovat edellytys liikennehankkeiden toteuttamiselle. Johtosiirtoihin tehtävät suuret vuotuiset investoinnit heikentävät HSY:n mahdollisuuksia saneerata muualla käyttöikänsä päässä olevaa vesihuoltoverkostoa.

Seudun kasvu vaikuttaa myös jätehuollon järjestämiseen. Vuonna 2021 voimaan tullessa jätelain uudistuksessa yhdyskuntajätteen kierrätystavoitetta tiukennettiin. Jäteasetuksessa (23 §) vahvistettiin uudet kierrätystavoitteet, jotka kasvavat porrastetusti siirtymäajan puitteissa, ollen vähintään 65 prosenttia viimeistään 1.1.2035. Näin ollen seudun maankäytön suunnittelussa tulee varata riittävät jätteenkäsittelyalueet sekä yksityisille että kunnallisille toimijoille. Seutulan alueelle suunnitellun kiertotalousalueen toteutuminen on erittäin tärkeää, sillä nykyisen Ämmäsuon-Kulmakorven kiertotalousalueen kapasiteetti ei yksinään riitä. Lisäksi maankäytössä tulee varautua uusien Sortti-asemien tilatarpeisiin. Kierrätystavoitteen saavuttaminen edellyttää korkeaa palvelutasoa ja helppoa saavutettavuutta, eli riittävän tiheää Sortti-asemien verkostoa.

Tuleva väestönkasvu tarkoittaa silti kasvavia jätemääriä, vaikka asukasta kohden laskettu jätemäärä vähenisi. Tämä on syytä ottaa huomioon

erityisesti tiiviillä ja täydentyvillä kaupunkialueilla. Lisääntyvän jätemäärän varastoinnille ja keräämiselle on tärkeää varata sen edellyttämä tila, tarvittaessa korttelikohtaisesti, esimerkiksi putkikeräyksen vaatimat jätetilat.

Liikenteen ilmasto- ja ympäristövaikutukset

Tieliikenteen suhteellinen merkitys kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttajana tulee kasvamaan, kun energian- ja sähköntuotannon päästöt vähenevät ja kaukolämmön tuotannossa luovutaan fossiilisista polttoaineista. Tieliikenteen sähköistyminen vähentää toteutuessaan kasvihuonekaasupäästöjä. Sähköistymisen vauhtiin sekä siihen, saavutetaanko nykyisillä toimilla tavoitteiden mukainen tieliikenteen sähköistymisen taso, liittyy kuitenkin epävarmuuksia.

MAL-suunnitelman tavoitteena on saada liikenteen kasvihuonekaasupäästöt lähelle nollaa. MAL-suunnitelman toimenpiteillä on päästövähennyksiin kuitenkin vain marginaalinen vaikutus (noin 3 %), eikä tavoitetta saavuteta. Jotta seudun kunnat voisivat saavuttaa omat hiilineutraaliustavoitteensa, niillä tulisi olla käytössään työkaluja, joilla on tosiasiallisesti mahdollista vaikuttaa liikenteen kasvihuonekaasupäästöihin. Suunnitelmassa mainittu tieliikenteen hinnoittelu on tällainen työkalu, sillä muualla Euroopassa saatujen kokemusten mukaan liikenteen hinnoittelulla on voitu tehokkaasti vähentää liikennemääriä ja liikenneuuhkia.

Sähköistymisen myötä myös liikenteen pakokaasupäästöjen arvioidaan vähenevän tulevaisuudessa merkittävästi. Liikenteen epäsuorat hiukkaspäästöt, eli katupöly, säilyvät kuitenkin edelleen ilmanlaadun haasteena. Katupöly ei ole yksin suurten kaupunkien ongelma, vaan korkeita hiukkaspitoisuuksia voi esiintyä myös pienissä kunnissa ja taajamissa. Katupölytutkimusten mukaan nastarenkaat tuottavat enemmän pölyä kuin kitkarenkaat ja nastarenkaiden osuudella on suuri vaikutus katupölypäästöihin. Liikenteen sähköistyminen ei vähennä katupölyn määrää, sillä sähköautot painavampina tuottavat jopa enemmän katupölyä. Tutkimusten mukaan hiukkaspäästöjä syntyy sitä enemmän, mitä suurempi ajonopeus on. Siten nopeusrajoitusten alentamisella voidaan vähentää sekä katupölylle että pakokaasupäästöille altistumista erityisesti pääväylien ympäristössä. Ajonopeuksien alentamisella voidaan vähentää tehokkaasti myös liikennemelua ja polttoaineen kulutusta, mikä puolestaan vähentää kasvihuonekaasupäästöjä.

Raskas liikenne nostaa myös tehokkaasti katupölyä ilmaan ja siten raskaan liikenteen reittien sijoittamisella on suuri vaikutus ihmisten altistumiseen ilmansaasteille. Myös HSL:n bussiliikenteellä on suuri vaikutus ilmanlaatuun erityisesti tiiviissä kaupunkirakenteessa. HSL:n bussikaluston päästöjen voimakas vähentyminen näkyy jo nyt typpidioksidin pitoisuuksien alenemisena erityisesti vilkkaiden bussireittien varrella. On tärkeää, että tämä erinomainen kehitys jatkuu edelleen nopeassa tahdissa, kuten HSL on suunnitellut.

Katujen ja teiden kunnossapidon toimenpitein voidaan toisaalta huomattavasti vähentää katupölypäästöjä. Useissa kaupungeissa on jo tehty paljon katuverkon pölyntorjunnan tehostamiseksi. Työtä on kuitenkin edelleen jatkettava ja resurssit turvattava. Lisäksi toimenpiteitä on otettava käyttöön niissä kunnissa, missä pölyntorjunnassa on vielä parannettavaa. Erityisen tärkeää on parantaa valtion hallinnassa olevien pääväylien pölyntorjuntaa, koska HSY:n mittausten mukaan katupölypitoisuudet nousevat hyvinkin korkeiksi keväisin vilkkaiden pääväylien varrella.

Myös ympäristövyöhykkeitä, eli alueita, joilla rajoitetaan eniten saastuttavien ajoneuvojen kulkua, on otettu käyttöön useissa Euroopan kaupungeissa ja niillä voidaan vähentää liikenteen aiheuttamia ilmanlaatu-

ja meluhaittoja erityisesti kaupunkien keskustoissa. HSY muistuttaa kuitenkin, että mahdollisia ympäristövyöhykkeitä suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon jäteautojen kulkumahdollisuudet kiinteistöille.

Edellä mainittujen ilmastovaikutuksiin ja ilmanlaatuun liittyvien haittojen lisäksi myös liikenteen aiheuttama melu on merkittävä ympäristöterveydellinen haitta. Asumisen suojaaminen tieliikenteen melulta on erittäin tärkeää, joten meluntorjunnalle tulisiikin osoittaa riittävä rahoitus myös valtion omistamien väylien osalta.

Ajoneuvosuorituksen vähentäminen edellyttää samanaikaisesti kestävä liikkuamisen edistämistä, jotta pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmä palvelee asukkaita hyvin. Siksi kestävä liikkuamisen hankkeiden investointien taso tulee olla riittävällä tasolla.

Sopeutuminen ilmastomuutoksen vaikutuksiin

MAL-suunnitelmassa huomioidaan ilmastomuutoksen vaikutuksista lisääntyvät sademäärät sekä voimistuva lämpösaarekeilmiö, joiden hallinnassa viherrakenteen kehittäminen on tunnistettu tärkeimpänä keinona. Viherpinnan määrälle ei kuitenkaan ole asetettu selkeitä tavoitteita, jolloin vaarana on, että viherrakenteen kehittäminen jää alisteiseksi muille maankäyttötarpeille.

Ilmastomuutos kasvattaa huleveden määrää sekä hetkellisiä hulevesivirtaamia. Hulevesien hallintamenetelmät on suunniteltava valuma-alueitasoisesti ja mahdollisimman luonnonmukaisesti. Toimiva ja taloudellinen hulevesien kokonaishallinta perustuu onnistuneisiin kaavoitusratkaisuihin. Yhdyskuntarakennetta tiivistettäessä tulee ottaa huomioon sekä vesihuoltoverkostojen että hulevesien hallintajärjestelmien tilantarve yhä ahtaammaksi käyvässä katu- ja väylätilassa.

Sademäärien lisääntyminen saattaa talvisaikaan merkitä ajoittaisia runsaita lumisateita. Ennusteiden mukaan lämpötilojen nousu vähentää kuluvalle vuosisadalla keskimääräistä lumensyvyyyttä selvästi, mutta vielä MAL-suunnitelman aikajänteellä on hyvä varautua siihen, että runsaslumisina talvina liikenne- ja katusuunnittelussa käytetyt lumitilojen mitoitusperiaatteet eivät riitä. Runsaille lumimäärille olisiikin hyvä varata entistä enemmän tilaa, esimerkiksi sallimalla väliaikaisia lumenvarastointipaikkoja soveltuville viheralueille. Väliaikaisten lumen varastointi-, käsittely- ja sulatuspaikkojen lisääminen kaupunkirakenteessa vähentäisi myös hiilidioksidipäästöjä, kun lunta ei tarvitsisi kuljettaa pitkiä matkoja. Samalla vähennettäisiin lumen keskitetyn sulattamisen tarvetta, sekä maalla että meressä. Tällä hetkellä lunta sulatetaan puhdistetun jäteveden lämmöllä Helsingin Viikissä ja Kyläsaareissa. Jätevesilämmön käyttäminen lumen sulattamiseen ei ole taloudellista eikä kestävä, sillä jätevesilämpö tulisi ohjata talvikuukausina mahdollisimman täysimääräisenä kaukolämmön tuotantoon.

Suunnitelmassa ei ole nostettu esille muita ilmastoriskejä, kuten lisääntyvää liikkautta, kun talviaikaiset lämpötilat kohoavat ja sahaavat nollan asteen tuntumassa. Liukkaat kelit on kuitenkin hyvä ottaa huomioon esimerkiksi pyöräilyn ja kävelyn edistämisen suunnitelmissa luvussa 5.2.5.

Asumisen toimenpiteet ja sosiaalinen kestävyys

HSY pitää arvokkaana sitä, että seudullisessa MAL-suunnittelussa on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota asumisen ja rakentamisen ilmastovaikutuksiin. Suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet asumisen energiankulutuksen ja asuinrakentamisen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ovat kannatettavia ja niissä on huomioitu kaavoituksen, tontinluovutuksen sekä rakentamisen laatuun vaikuttavien ohjauskeinojen mahdollisuuksia melko kattavasti. Suoraan asukkaille, taloyhtiöille tai

isännöitsijöille suunnattu tiedotus ja neuvonta sekä erilaiset ilmastotietoisuutta lisäävät kampanjat ovat myös tärkeitä tavoitteen saavuttamisen kannalta. HSY:n ilmastoinfon toiminta on hyvä esimerkki siitä, miten kuntien yhteisin toimin voidaan tarjota tietoa kansalaisille ja siten välillisesti edistää ilmastoviisaan asumisen tavoitteita. Myös infrarakentamisen ilmastovaikutuksia olisi hyvä tarkastella osana kokonaisuutta.

Sosiaalisen kestävyuden ulottuvuutta on suunnitelmassa lähestytty alueiden tasapainoisen kehityksen kautta. Määritellyt tavoitteet ja toimenpiteet keskittyvät erityisesti haitallisen sosiaalisen segregaaation torjumiseen asuntokantaa monipuolistavan täydennysrakentamisen ja kaupunkiuudistuksen keinoin. Valtion tukemaa ARA-vuokra-asuntotuotantoa koskevaa tavoitetta lukuun ottamatta suunnitelma ei sisällä juurikaan asumisen laatua ohjaavia seudullisia periaatteita tai linjauksia. Seudullisten periaatteiden sijaan suunnitelma korostaa, että asuntotuotannon laatu ja monipuolisuus varmistetaan kuntien omalla ohjauksella.

MAL-suunnitelman tavoitteena on menestyvä ja hyvinvoiva kaupunkiseutu. Näiden tavoitteiden kannalta on tärkeää, että valtion tukemaa ARA-asuntokantaa toteutetaan seudun eri puolilla, huolehtien seudun sosiaalisen kestävyuden edellytyksistä. MAL-sopimuksen seurantatietojen mukaan vuosina 2020–2022 valmistuneista lähes 12 000 ARA-rahoitetusta asunnosta 78 % valmistui pääkaupunkiseudulle. Suuret tuotantotavoitteet yhdessä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAn kustannusohjauksen kanssa lisäävät painetta rakentaa ARA-vuokra-asuntoja entuudestaan vuokravaltaisille alueille, joilla tonttikustannukset ovat suhteellisesti edullisempia. Tuetun vuokra-asuntokannan vahva keskittyminen voimistaa seudun sisäisiä alueellisia väestörakenteen eroja ja saattaa kiihdyttää sosiaalisen segregaaation haitallisia vaikutuksia.

Asumisen laatu tarkoittaa jo nyt, ja tulevaisuudessa entistä enemmän, myös ilmastokestäviä asuinrakennuksia. Sään ääri-ilmiöiden voimistuminen sekä rankkasateisiin ja pitkiin hellejaksoihin liittyvät muutokset vaikuttavat tulevaisuudessa paitsi asumismukavuuteen myös asumisterveyteen. Näiden seikkojen huomioiminen olisi tärkeää kaikessa uudis- ja korjausrakentamisessa, mutta kriittisintä tuki- ja palveluasumiseen tarkoitetuissa kohteissa. Varsinkin tiiviissä kaupunkirakenteessa ja tulvariskialueilla sijaitsevat kohteet sekä rakennukset, joissa on runsaasti pieniä, vain yhteen ilmansuuntaan avautuvia asuntoja, ovat herkkien ja haavoittuvien väestöryhmien kannalta hankalia. Tällaisiin ryhmiin lukeutuvat esimerkiksi vanhukset, vammaiset, liikuntarajoitteiset tai pitkäaikaissairaat henkilöt.

Seudullisen yhteistyön kehittäminen

Lausuntopyynnössä on pyydetty näkemyksiä myös seudullisen yhteistyön toimivuudesta ja kehittämistarpeista. HSY toteaa, että seudullisen MAL-suunnitelman laatiminen on pitkäjänteinen prosessi, joka vaatii kaikilta valmistelun osapuolilta sitoutumista ja resursseja. Suunnitteluprosessi on vuosien kuluessa jatkuvasti kehittynyt. Suunnitteluprosessin rakenteellinen monimutkaisuus kuitenkin heijastuu sekä suunnitelman että vaikutusten arvioinnin sisältöihin. Liikennejärjestelmäsuunnittelun vakiintunut asema näkyy muun muassa siinä, että monia seudullisia ilmiöitä tarkastellaan vahvasti liikenteellisinä silloinkin, kun niitä olisi perusteltua tarkastella myös muista näkökulmista. Tämä korostuu vahvimmin investointisuunnitelman sisällössä ja taloudellisten vaikutusten arvioinnissa. HSY toteaa, että laajempi yhteiskuntataloudellinen lähestyminen antaisi paremman käsityksen paitsi MAL-suunnitelman suorista ja välillisistä kustannuksista myös sen vaikuttavuudesta.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Hallitus

§ 55

26.05.2023

Hallituksen jäsenten osallistuminen ISWA:n kongressiin Omanissa 30.10.-1.11.2023 (AK)

Hallitus 26.05.2023 § 55
96/00.01.013.0132/2023

Esittelijä
Valmistelija

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Hallintosihteeri Anu Hämäläinen, puh. 050 330 5195

ISWA:n maailmankongressi 2023 järjestetään Muscatissa, Omanissa 30.10.-1.11.2023. Välimatkan vuoksi matka-ajaksi tulee 28.10.-2.11.2023. Syyskuussa järjestettävä kongressi ja siihen liittyvä näyttely ovat jätehuoltoalan asiantuntijoiden ja toimijoiden tärkein vuosittainen tapaaminen.

ISWA (The International Solid Waste Association) on itsenäinen voittoa tuottamaton organisaatio, jonka päämääränä on edistää kestävän kehityksen jätehuoltoa maailmanlaajuisesti. HSY on ISWA:n jäsen.

Kongressin teemana on v. 2023 "Global Action Towards a Net-Zero Future". Kongressin ilmoittautuminen avataan ja ohjelma julkaistaan kokonaisuudessaan kongressin sivuilla www.iswa.org kevään aikana.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää oikeuttaa nimeämänsä jäsenet osallistumaan ISWA:n kongressiin Omanissa 30.10.-1.11.2023 siten, että HSY maksaa osallistumismaksun, yöpymisen, lentoliput sekä päivärahan.

Päätös

Hallitus päätti oikeuttaa jäsenet Antti Vuorelan, Kristiina Lindroosin, Paula Lehmuskallion ja Tia Seppäsen osallistumaan ISWA:n kongressiin Omanissa 30.10.-1.11.2023 siten, että HSY maksaa osallistumismaksun, yöpymisen, lentoliput sekä päivärahan.

Hallitus

§ 56

26.05.2023

HSY:n yhteisten palveluiden organisoinnin tilannekatsaus (AK)

Hallitus 26.05.2023 § 56
612/00.01.013.0132/2023

Esittelijä
Valmistelija

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Toimitusjohtaja Tommi Fred, puh. 09 1561 2200

HSY:n sisäisten vastuiden selkeyttäminen, prosessien ja työnkulkujen sujuvoittaminen on tunnistettu yhdeksi strategiseksi kehittämiskohteeksi erityisesti tavoitellessamme tuottavuutta parantavia toimenpiteitä. Suunniteltujen järjestelyiden tavoitteena on tehostaa strategiajohtamista ja parantaa asiakkaiden palveluiden kokonaisvaltaista kehittämistä.

Organisointumista on tähän mennessä valmistellut HSY:n johtoryhmä sekä yhdessä että erikseen, mm yhteisen työskentelyn ja johtoryhmäläisten henkilökohtaisten haastatteluiden kautta. Toimitusjohtaja on johtanut valmistelua.

Muutos on tavoitteena työstää useammassa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa muutos koskee toimitusjohtajan suorassa alaisuudessa olevia yksiköjä ja näiden johtajia seuraavasti:

Kehittämisyksikön nykyiset henkilöt tehtävineen on suunniteltu siirtyvän talous- ja hallintoyksikköön. Siirtyvinä tehtävinä on muun muassa strategian valmisteluun ja seurantaan liittyvät tehtävät sekä sisäinen tarkastus.

Asiakaspalvelu-, henkilöstöhallinto- sekä viestintä- ja neuvontayksikkö on suunniteltu yhdistettävän yhdeksi kokonaisuudeksi. Kokonaisuuden johtamistehtävä täytetään muutosalueen sisäisenä hakuna kohdentaen sen ko. yksiköiden johtajille. Kokonaisjohtamisvastuun lisäksi valittu johtaja vastaisi nykyisen substanssialueensa johtamisesta. Kokonaisuuden johtamisesta vastaavan tehtävä- tai virkanimike tarkentuu myöhemmin. Virkojen määrän ei ole suunniteltu muutoksia.

Muutoksen ensimmäisellä vaiheella on vaikutusta ensisijaisesti toimitusjohtajan suorassa alaisuudessa olevien henkilöiden määrään, joka vähenee yhdeksästä kuuteen henkilöön. Lisäksi muutoksella on tässä vaiheessa vaikutusta johtoryhmän kokoonpanoon siten, että jatkossa johtoryhmä muodostuisi lähtökohtaisesti toimitusjohtajan suorista alaisista.

Muutoksen seuraavissa vaiheissa tarkastellaan yhteisten palveluiden sisäisiä sekä näiden että toimi- ja tulosalueiden välisiä vastuita ja työnjakoa erikseen yhteistoimintamenettelyn mukaisesti valmisteltavan työohjelman pohjalta. Tavoitteena on tehokasta toimintaa tukeva organisointumisen.

Organisointityön ensimmäinen vaihe pyritään toteuttamaan 15.6.2023 mennessä ja työn on suunniteltu olevan kokonaisuudessaan valmis vuoden 2023 loppuun mennessä.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Hallitus

§ 57

26.05.2023

Pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2022 (AK)

Hallitus 26.05.2023 § 57
762/08.081.812.8123/2021

Esittelijä
Valmistelijat

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Tulosaluejohtaja Irma Karjalainen, puh. 045 657 7990
Ilmastoyksikön päällikkö Sanna Erkkilä-Tiainen, puh. 050 470 3174
Ilmastoasiantuntija Jari Rantsi, puh. 050 463 9845

Vuoden 2022 kasvihuonekaasupäästölaskennassa ei ole mukana päivitettyjä tieliikenteen päästöjä. Laskennassa on käytetty vuoden 2021 tilastoja.

Pääkaupunkiseudun kokonaispäästöt kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Kokonaispäästöt kasvoivat 9 %, vaikka käytetyn polttoaineiden energian määrä (GWh) pysyi lähes samana kuin edellisvuotena. Päästöjä syntyi yhteensä noin 4,44 miljoonaa tonnia CO₂-ekv.

Päästöjen kasvun syynä oli kaukolämmön päästöjen kasvaminen. Kaukolämmön tuotannon aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt kasvoivat pääkaupunkiseudulla 22 prosenttia verrattuna edellisvuoteen.

Lämmön tuotannon päästöjen kasvu oli seurausta maakaasun tuonnin loppumisesta Venäjältä, kun Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaan. Maakaasun käyttöä korvattiin kivihiilellä ja öljyllä. Maakaasun käyttö (GWh) kaukolämmön tuotannossa pieneni edellisvuodesta lähes 60 %, kun kivihiilen käyttö kasvoi 36 % ja öljyn käyttö 46 %.

Uusiutuvien polttoaineiden käyttö kaukolämmön tuotannossa väheni myös hieman. Vuonna 2021 osuus polttoaineista oli 29 % ja vuonna 2022 27 %. Tähän oli syynä lämpöpumpuilla tuotetun lämmön määrän pieneneminen. Lämpöpumpuilla tuotetun kaukolämmön tuotantoon vaikutti korkea sähkön hinta.

Asumisen sähkön kulutus pieneni 6 %. Lämmityssähkönkulutus pysyi samalla tasolla, kuin edellisvuonna. Asumisen sähkönkulutuksen pienenemiseen vaikutti kallis sähkön hinta, sekä kulutuksen pienentämiseen tähdänneet informaatiokampanjat. Sähkölämmityksen ja kulutussähkön päästöt vähenivät molempien osalta 5 %. Tähän vaikutti kulutuksen pieneneminen, sekä valtakunnallisen sähkön päästökertoimen pieneneminen.

Jätteiden käsittelyn päästöt vähenivät noin 9 % ja öljylämmityksen 3 %. Öljylämmityksen päästöt pienenivät öljyllä lämmitettävän rakennuspinta-alan pienenemisen vuoksi.

Kuntakohtaiset kokonaispäästöt kasvoivat kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa, Helsingissä 11 %, Espoossa 6 %, Vantaalla 3 % ja Kauniaisissa 5 %. Kaikissa kunnissa päästöjen kasvu oli seurausta kaukolämmön tuotannon päästöjen kasvusta.

Asukasta kohden lasketut päästöt pääkaupunkiseudulla kasvoivat 7 % 3,6 tonniin CO₂-ekv:ia. Kaupunkikohtaiset asukasta kohti lasketut päästöt kasvoivat kaikissa kunnissa. Helsingissä asukaskohtaiset päästöt olivat n. 3,9 tonnia CO₂-ekv, Espoossa n. 2,9 tonnia CO₂-ekv, Vantaalla n. 3,8 tonnia CO₂-ekv ja Kauniaisissa n. 3,2 tonnia CO₂-ekv.

Kokonaisenergian kulutus laski pääkaupunkiseudulla vuonna 2022 noin 1 prosentin vuoteen 2021 verrattuna, kulutus oli vuonna 2022 yhteensä 25 069 GWh.

Pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöt lasketaan alueella tapahtuvaan kulutukseen perustuen. Laskennassa ei huomioida kulutushyödykkeiden, kuten ruuan tai rakennustuotteiden, välillisiä päästöjä.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus merkitsee selostuksen tiedoksi.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Hallitus

§ 58

26.05.2023

Osavuosisikatsaus 1.1.-30.4.2023

Hallitus 26.05.2023 § 58
623/02.020.200.2002/2023

Esittelijä Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelijat Talousjohtaja Minna Haapala, puh. 050 451 0030
Taloussuunnittelupäällikkö Joona Kinnunen, puh. 09 1561 2110

Toiminta Vesihuollossa veden pumppaus- ja laskutusvolyymien viime vuosina toteutunut laskutrendi jatkui. Tammi-huhtikuussa kumulatiivinen volyymilasku oli noin 1,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Käyttömaksut jäivät vuosibudjetista. Perusmaksut kompensoivat eroa hieman, johtuen kasvaneista kerrosneliöistä. Liittymismaksujen toteuma on tammi-huhtikuussa alle talousarvion. Hiljentynyt rakentaminen näkyy jättämänä talousarviosta. Sprinklerimaksujen ennuste on hieman talousarviota suurempi. Vuoden 2023 Toimintatuottojen ennustetaan jäävän talousarviosta 5,2 miljoonaa euroa.

Jätehuollon kuljetuspalveluissa kerätyn jätemäärän kasvu on pysähtynyt toistaiseksi hyötyjakeiden osalta ja on kääntynyt osin jopa laskuun muovissa, kartongissa ja biojätteessä. Osaltaan asiaan vaikuttaa se, että vuoden 2023 kunnan toissijaisen jätehuoltovastuun (TSV) perusteella HSY:n jätehuollon asiakkaina olevien kiinteistöjen jätehuoltosopimuksia ei enää ole jatkettu. Ratkaisu johtuu jätelakiin vuoden 2020 alussa voimaantuneesta muutoksesta, jonka mukaan em. kiinteistöt eivät enää ole kunnan jätehuoltovastuulla vuoden 2023 alusta lukien. Korona-viruksen aiheuttaman pandemian seurauksena etätyömalli otettiin laajasti käyttöön koko Suomessa. Yhteiskunnan avautumisen jälkeen kotitalouksien jätemäärät ovat vähitellen palanneet pandemiaa edeltävälle tasolle. Sekajätteen määrä ja tyhjennysmäärät ovat myös vähentyneet ennakoitua enemmän. Kaikkineen suoritteiden arvellaan vähenevän noin 3,2 % talousarvioon verrattuna. Kotitalouksissa syntyvän jätteen määrä seuraa myös yleistä talouskehitystä, joten myös kulutuskäytännöllä on ollut vaikutusta syntyvän jätteen määriin. Tammi-huhtikuussa aluepalveluissa ei ollut merkittäviä poikkeamia.

Tavoitteet

HSY:llä on 10 strategista ohjelmaa, joiden status on kuvattu alla. Ennuste ohjelmien tavoitteiden toteumasta: kolme toteutuu, kolme ei toteudu ja neljä toteutuu osittain.

Tavoitteiden ennustetaan toteutuvan:

- Hiilineutraali pääkaupunkiseutu
- Osaava ja kehittyvä henkilöstö
- Tehokasta ja taloudellista toimintaa

Tavoitteiden ei ennusteta toteutuvan:

- Kiertotalouden keskiössä
- Pito- ja vetovoimainen työnantaja

- Tasapainoinen talous

Tavoitteiden ennustetaan toteutuvan osittain:

- Puhdas Itämeri
- Vastuulliset ja kehittyvät palvelut
- Turvattu juomavesi
- Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien

Tavoitteiden statuksesta esitetään tarkempaa tietoa osavuosikatsausraportin yhteydessä.

Henkilöstö

Tammi-huhtikuussa toteutunut henkilöstömäärä henkilötyövuosina (htv) oli keskimäärin 800,5 htv, josta vesihuollossa 439,3 htv, jätehuollossa 146,0 htv, seutu- ja ympäristötiedossa 48,9 htv, tukipalveluissa 53,8 htv, asiakaspalvelussa 38,9 htv sekä johdon, ohjauksen ja kehittämisen yksiköissä 73,6 htv. Koko vuoden henkilöstömäärän arvioidaan jäävän jonkin verran henkilöstösuunnitelmaa alemmaksi (868 htv).

Tuloskehitys

Tammi-huhtikuussa toimintatuottoja kertyi 139,9 milj. euroa, jääden talousarvion 144,0 miljoonasta 4,1 milj. euroa. Vuositasolla toimintatuottojen ennustetaan jäävän alle talousarvion n. 4,4 miljoonalla euroa.

Toimintakulut vastaavalla jaksolla olivat 61,4 miljoonaa euroa, alittaen talousarvion 6,9 miljoonalla. Vuoden 2023 toimintakulujen ennakoidaan alittavan talousarvion 213,1 milj. n. 7,6 miljoonalla eurolla jääden 205,5 miljoonaan euroon.

Raportointikauden poistot olivat 47,7 milj. euroa, 3,0 milj. euroa talousarviota pienemmät. Vuositasolla poistojen arvioidaan toteutuvan talousarviota 6,2 milj. suurempina ollen 158,1 miljoonaa euroa. Ero johtuu pääosin Suomenojan laitoksen lopettamiseen liittyvistä poistuvien pumppaamoiden noin 5 miljoonan alaskirjauksista.

Raportointikauden ylijäämä oli 8,2 milj. euroa, ollen selvästi kauden talousarviota (-1,2 milj. euroa) vahvempi. Ero selittyy pääosin alhaisemmilla toimintamenoilla erityisesti palveluiden sekä aineiden ja tarvikkeiden ostoissa. Vuosiennusteessa tilikauden alijäämä on 15,2 milj. euroa, jääden 1,4 milj. euroa talousarviota heikommaksi. Keskeisiä syitä ovat alhaisemmat toimintamenot (+7,6 milj. euroa), mutta heikommät vesihuollon (-5,2 milj. euroa) toimintatuotot ja Suomenojan purkuun liittyvä alaskirjaus. (-5 milj. euroa).

Investoinnit

Tammi-huhtikuun investoinnit olivat yhteensä 41,6 milj. euroa. Näistä 35,2 milj. vesihuollon ja 6,1 milj. jätehuollon investointeja. 2023 investointien ennustetaan toteutuvan 204,5 milj. euron suuruisena, 1,3 milj. euroa alle talousarvion (205,8 milj. euroa). Vesihuollon investointien ennustetaan toteutuvan syksyn talousarvion mukaisesti 177 milj. euron suuruisina. Myös jätehuollon investointien ennakoidaan olevan linjassa talousarvion (24,2 milj. euroa) kanssa.

Rahoitus

Nettorahoituskulut olivat tammi-huhtikuussa 23,0 milj. euroa. Niiden arvioidaan toteutuvan n. 3,3 milj. euroa talousarviota suurempina. Korot nousivat vuoden 2022 aikana nopeasti ja Euribor-korkojen arvellaan nousevan vielä jonkin verran nykytasoltaan ylöspäin vuoden 2023 aikana.

HSY:llä korkojen nousu heijastuu kasvavan lainarahoituksen myötä rahoitusmenoihin.

Lainakanta 30.4 oli 1872 milj. euroa ilman lyhytaikaisia maksuvalmiusluottoja. Jäsenkuntien perustamislainat olivat 1132 milj. euroa, rahoituslaitoslainat 740 milj. euroa ja lyhytaikainen maksuvalmiusluotto 45 milj. euroa. Raportointikaudella nostettiin Kuntarahoitukselta 60 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa vesi- ja jätehuollon investointien rahoitukseen. Omavaraisuusaste raportointikauden lopussa oli 27,1%.

Päätösehdotus (TF) Hallitus päättää merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen 1.1.-30.4.2023.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Osavuositarkastus 1-4 2023

Hallitus

§ 59

26.05.2023

Aleksis Kiven kadun tunneli

Hallitus 26.05.2023 § 59
262/05.050.502.5021/2023

Esittelijä
Valmistelijat

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Toimialajohtaja Mari Heinonen, puh. 050 320 3909
Osastonjohtaja Jarno Köykkä, puh. 0400 442 753
Yksikön päällikkö Ilpo Korhonen, puh. 050 3405383
Projektipäällikkö Esa Koskinen, puh. 050 390 1599
Hankinta-asiantuntija Hannu Toivonen, puh. 050 437 2011

Rakennuskohteena on uusi viemäritunneli Teollisuuskadun ja Lautatarhankadun väliin sekä uudet hulevesi- ja jätevesi-/sekavesiviemärit Teollisuuskadulle, Aleksis Kiven kadun ja Hämeentien sillan välille. Kokonaisuus toteutetaan yhtenä urakkana.

HSY:n hallitus on hyväksynyt urakan hankesuunnitelman 18.6.2021 (§ 88), jossa hankkeen kokonaisarvo on vuoden 2021 hintatasossa 6,5 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Hankinta on erityisalojen hankintalain (1398/2016) EU-kynnysarvon ylittävä rakennusurakka. määräaikaan 16.5.2023 saatiin tarjoukset kolmelta alan yritykseltä.

Selvitys hankinnan tarkoituksesta, tarjouspyyntömenettelystä, valitusta tarjouksesta sekä ehdotus perusteluineen on esitetty hallituksen jäsenille jaetun esityslistan liitteenä. Hankinnan valintaperusteena on tarjouspyynnön ehtojen mukaisesti saatu kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä tai sen tiedoksiannolla, vaan vasta sopimuksen allekirjoittamisella.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

a. valita Aleksis Kiven kadun tunnelin rakennusurakoitsijaksi YIT Suomi Oy:n 7 692 057,36 euron (alv 0 %) kokonaishinnalla, ja

b. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan allekirjoittamaan hankintaan liittyvät sopimukset, sekä

c. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan tai hänen määräämänsä tarvittaessa tilaamaan hankintaan liittyviä lisä- ja muutostöitä sopimuksen mukaisin ehdoin.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Liite 1 Selvitys Aleksis Kiven kadun tunnelin urakoitsijan valinta

- Liite 2 Vertailutaulukko Aleksis Kiven kadun tunnelin urakoitsijan valinta

Hallitus

§ 60

26.05.2023

Valurautaiset putket ja putkiyhteet projektitoimitukset 2023 hankinta

Hallitus 26.05.2023 § 60
275/05.050.500.5001/2023

Esittelijä
Valmistelijat

Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen
Osastonjohtaja Jarno Köykkä, puh. 040 044 2753,
Yksikön päällikkö Ilpo Korhonen, puh. 050 340 5383,
Hankinta-asiantuntija Hannu Toivonen, puh. 050 437 2011

Hankinta käsittää HSY:n vesihuoltoverkkojen rakentamisessa tarvittavat valurautaiset vesijohtoputket ja osat seuraaviin hankkeisiin:

1. Manttaalitie–Tikkurilantie
2. Ilmailutie–Pyhtäänpolun PKA ja Äyritie
3. Niittytie ja Juurakkotie
4. BIVAV A + C Niittymäentie, Espoo
5. Rastaala-Juvinmalmi

Hankinta on erityisalojen hankintalain (1398/2016) mukainen EU-kynnysarvon ylittävä tavarahankinta. Määräaikaan 27.4.2023 klo 10:00 mennessä saatiin tarjoukset kolmelta alan yritykseltä.

Selvitys hankinnan tarkoituksesta, tarjouspyyntömenettelystä, valitusta tarjouksesta sekä ehdotus perusteluineen on esitetty hallituksen jäsenille jaetun esityslistan liitteenä. Hankinnan valintaperusteena on tarjouspyynnön ehtojen mukaisesti saatu tarjousten halvin hinta.

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä tai sen tiedoksiannolla, vaan vasta kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella.

Päätösehdotus (MH)

Hallitus päättää

a. tilata HSY:n tarvitsemat valurautaiset vesijohtoputket ja osat hankkeisiin Manttaalantie–Tikkurilantie, Ilmailutie–Pyhtäänpolun PKA ja Äyritie, Niittytie ja Juurakkotie, BIVAV A + C Niittymäentie sekä Rastaala–Juvinmalmi Saint-Gobain Finland Oy:ltä hankinnan verottoman arvon ollessa enintään 2 158 000 (alv 0 %) sisältäen noin 5 % varauksen määrätarpeen ja hinnan muutoksille, sekä

b. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan allekirjoittamaan hankinnasta tehtävän sopimuksen.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Liite 1 Selvitys valurautaputkien- ja osien hankinnasta

Hallitus

§ 61

26.05.2023

Viranhaltijoiden päätösten seuraaminen

Hallitus 26.05.2023 § 61

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Hallintosihteeri Anu Hämäläinen, puh. 050 330 5195

Hallitukselle on toimitettu sähköisesti kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten viranhaltijoiden tekemät päätökset ajalta 18.4.–23.5.2023.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Viranhaltijoiden päätösluettelo 18.4.-23.5.2023

Hallitus

§ 62

26.05.2023

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 26.05.2023 § 62

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Hallintosihteeri Anu Hämäläinen, puh. 050 330 5195**SeutuData'22 on valmistunut**

Lisätietoja: paikkatietoasiantuntija Henna-Kaisa Stjernberg,
puh. 050 304 8424

SeutuData'22 -aineistopaketti sisältää pääkaupunkiseudun keskeisimmät suunnittelua palvelevat paikkatietoaineistot. Se on tarkoitettu pääkaupunkiseudun kuntien, HSY:n ja HSL:n työntekijöille sekä heihin toimeksiantosuhteessa oleville konsulteille. Aineistopaketti on luvanvarainen ja siihen on mahdollista saada käyttöoikeus myös ei-kaupallista tutkimusta varten. SeutuData -käyttäjiä on pääkaupunkiseudun kunnissa ja kuntayhtymissä useita satoja. Voimassa olevista käyttöoikeuksista suurin osa on myönnetty kaavoituksen ja kaupunkisuunnittelun tehtäviin.

SeutuData tuotetaan vuosittain ja se koostuu rekisteri-, kartta- sekä suunnitteluaineistoista. SeutuData-aineistot on muokattu helposti käyttöön otettavaan muotoon. Aineistot ja niiden ominaisuudet on kuvattu tarkasti SeutuData -ohjekirjassa sekä tietokuvauksissa.

Aineistoja jaetaan tiedostomuodossa ja muutamista SeutuData aineistoista tuotetaan avointa dataa sekä luvanvaraisia rajapintoja. Osa aineistoista tulee käytettäväksi myös HSY:n SeutuRuutu-palveluun, joka on pääkaupunkiseudun kuntien virkakäyttöön suunniteltu selainpohjainen karttapalvelu.

SeutuData HSY:n kotisivuilla: [SeutuData - HSY](#)

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Hallitus

§ 63

26.05.2023

Muut asiat ja seuraava kokous

Hallitus 26.05.2023 § 63

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Hallintosihteeri Anu Hämäläinen, puh. 050 330 5195

Jätehuollon toimialajohtaja Petri Kouvo esitteli biojätteen erilliskeräyksen tilannekatsauksen.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää pitää seuraavan kokouksen perjantaina 16.6.2023, klo 9.00 HSY:ssä Ilmalassa kokoushuoneessa Graniitti (Ilmalantori 1, Helsinki). Esikokous alkaa klo 8.30.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 52, § 53, § 54, § 56, § 57, § 58, § 61, § 62, § 63

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 55

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Hallituksen päätökseen tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän hallitukselle.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*). Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös Helsingin, Espoon, Kauniaisten tai Vantaan kaupunki (*HSY:n jäsenkaupunki*) sekä kuntalain (410/2015) 3 §:n mukaisesti näiden kaupunkien jäsenenä oleva henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö (*jäsen*).

Oikaisuvaatimukselle varattu määräaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

HSY:n jäsenkaupungin tai tämän *jäsenen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Oikaisuvaatimuksen osoittaminen ja toimittaminen

Oikaisuvaatimus on osoitettava HSY:n hallitukselle ja toimitettava HSY:n kirjaamoon sen aukioloaikana ma-pe klo 8.30–15.30.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen postitse tai sähköpostitse tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Kirjaamon yhteystiedot ovat

Postiosoite: PL 100, 00066 HSY
Käyntiosoite: Ilmatori 1, 00240 Helsinki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@hsy.fi
Puhelinnumero: 09 1561 2010
Kirjaamo on avoinna maanantaista perjantaihin klo 8.30–15.30.

Pöytäkirjanotteet

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää HSY:n kirjaamosta.

ERITYISET MUUTOKSENHAUOHJEET JA MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Edellä mainitusta oikaisuohjeesta poikkeavasti haetaan muutosta, kun muutoksenhaun kohteena oleva päätös on:

- **Hankintapäätös.** Hankintapäätökseen haetaan muutosta hankintaoikaisulla tai valittamalla markkinaoikeuteen
 - [Muutoksenhakuohje hankintapäätökseen erityisalojen hankintalakia sovellettaessa \(pdf\)](#)
 - [Muutoksenhakuohje hankintapäätökseen yleistä hankintalakia sovellettaessa \(pdf\)](#)
- **Oikaisuvaatimukseen annettu päätös.** Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla kunnallisvalituksella hallinto-oikeuteen.
 - [Valitusosoitus oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen \(pdf\)](#)
- **Jätelain nojalla tehty päätös.** Jätelain nojalla tehtävään päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallintovalituksella hallinto-oikeuteen.
 - [Valitusosoitus jätelain nojalla annettuun päätökseen \(pdf\)](#)

Toimitettavaan pöytäkirjanotteeseen liitetään automaattisesti oikea muutoksenhakuohje.

Muutoksenhakukiellot

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua ja täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n nojalla hakea muutosta.

Päätökseen, josta voidaan tehdä oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla kuntalain (410/2015) nojalla.

Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan hankinta-asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 59, § 60

OIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS

Hankinnan ylittäessä erityisalojen hankintalain EU-kynnysarvon

Vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivan yksikön julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintoaikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivan yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (erityisalojen hankintalaki) 13 §:n mukaisen kynnysarvon.

I OIKAISUOHJE

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 132–134 §:n mukaan hankintayksikölle kirjallisen hankintoaikaisun. Hankintoaikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Hankintoaikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintoaikaisu 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintoaikaisun sisältö

Hankintoaikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintoaikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintoaikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintoaikaisu on toimitettava HSY:n kirjaamoon sen aukioloaikana ma-pe klo 8.30 -15.30.

Hankintoaikaisun toimittaminen postitse tai sähköpostitse tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: PL 100, 00066 HSY
Käyntiosoite: Ilmalantori 1, 00240 Helsinki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@hsy.fi
Puhelinnumero: 09 1561 2010

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUTEEN

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan hankintayksikön ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Markkinaoikeuden yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki
Puhelin: 029 564 3300, Faksi: 029 564 3314
Sähköposti: markkinaoikeus(at)oikeus.fi
Aukioloaika: ma-pe klo 8.00-16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain (410/2015) eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) annetun lain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksut

Markkinaoikeudessa perittävät oikeudenkäyntimaksut määräytyvät tuomioistuinmaksulain (1455/2015) sekä maksujen määrää tarkistavan oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) perusteella 1.1.2019 jälkeen vireille tulevista hankinta-asioista seuraavasti:

- 1) Hankinta-asian käsittelystä peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2.050 euroa.
- 2) Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4.100 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6.140 euroa.
- 3) Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.
- 4) Hankinta-asioissa peritään 2.050, 4.100 tai 6.140 euron sijasta 500 euron oikeudenkäyntimaksu, jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä. Näin voi käydä esimerkiksi valituksen peruutuksen vuoksi.
- 5) Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.

Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut.